דסתם יהודה וגליל כשעת חירום דמי· ולא תאמר ומאי שנא דגבי גט אמר ברים ניטין(ד' ה:וסס ד"ה כיון)המגיע גט ממדינה למדינה בארץ ישראל אין צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם משום כיון דאיכא עולי רגלים משכח שכיחי לקיימו ולפי' בזמן שאין בהם מ"ק(ה' כיון דאיכא בתי דינים דקביעי משכח שכיחי וי"ל דולא גבי גט מצוין לקיימו ולפי' מיהודה לגליל לפי שהאשה רגילה לחזר אחר עדי קיום אבל הכא לא לא דשכיחי טובא לעולם לא ישמע מחאתו שאין המחזיק רגיל לחזר אם מוחה לו ואם לא הלכך בשחירות דעולי רגלים ובתי דינין לא סני וא"ם והא דאמרי' התם (דף ו') רב ששת מצריך "(מערכא לערכא) ורבא מצריך לפי' באותה שכונה ופריך והא רבא הוא דאמר לפי שאין עדים מצויין לקיימו ומשני שאני בני מחוזא דגידלי אלמו מי נימא דבמחוזא מחאה שלא בפניו לא הוי מחאה וילמדך לבא לפניו לממות וי"ל דלא דמי דכשמתמיתים על הגט במחוזא והולכין להן אין דרך שילעקו בעיר אחרת אחמא על גט פלוני אבל במחאה דרך הליכתם רגילות לומר פלוני מיתה ושומעין אחרים עד שנשמע בבית המחזיק: **אין** מחזיקין בנכסי בורח · בבורח מחמת ממון לחיי דלי מחמת. מדרבין בהא לא פליג שמואל כדמוכח בסמוך ודוקא בבורח אבל בחיים דעלמא הוא חזקה שיטול לבא למקום שמחזיק שם ולמחוח אבל בורח ליט רשלי לבא במקום שעומד לא הוא מחאה שלא בפניו וסבר לה כר' יהודה דקתני ויבא לשנה אחרת וימחה משמע שצריך למחות בפניו וא"ק ודלמא ר' יהודה וגליל לא הויא מחאה משום דבשעת חירום הדרכים שנו ומשום הכי לא הויא חזקה דאי סלין ליה מחזיק אלמלא היית מוחה בתוך ג' חייתי מזהר בשפרא דלא מירכם מצי למימר ליה המערער משום דדרם הדרכים הוא לא הוו שירות מצויות דאזלי ולימחי לך ולהכי לא מוחיתי · ומקשה אי הכי מאי שנא יהודה וגליל דנקים דלא הויא חזקה אמר' יהודה ויהודה נמי לא הויא חזקה דאזיל דבשעת חירום הוא ומשני משום הכי נקט [יהודה וגליל] דכשעת חירום דמי דלא שיירות מצויות: אין מחזיקין בנכסי בורח. דאי ברח אינש מסלכות ואתא אחר ותחזיק בנכסיו לא הויא חזקה · ה) והא אמר ליה לרב דס"ש הכי אין מחזיקין דמחאה שלא בפניו לא הויא מחאה · ותא אמר ר' אבא בר מסל אמר רב לעיל כדמתרץ מתני' דמחאה שלא בפניו הויא מחאה ואמאי אין מחזיקין · רב לטעמיה דתנא דמתני' קאמר · איכא דאמרי כו' ה"נ כי אסריתה קמיה דשמואל אמר לי פשיטא וכי למחויי בפניו הוא צריך וכיון שהוא יכול למחות בכל מקום שהוא ולא מיחה פשיטא דמחזיקין · ורב מאי קמ"ל דקתני מחזיקין · ורב מאי קמ"ל דמחזיקין אי משום דקסבר מחאה שלא בפניו הויא מחאה והאי לא מיחה להכי מחזיקין והא אמרה רב חדא וימנא כדאמרינן לעיל · אלא הא קמ"ל רב דאע"ג דמיחה בפני שנים שאינן יכולין לומר לו שאינן עוברי דרכים אפי' הכי הויא מחאה שאם אין יכולין לומר לו לימרי למאן דליטא ליה משום דחברך וכו' אבל אי לא מיחי כלל(אין) מחזיקין: תרתי. בתמי' קאמר כלומר דהני תרי מילי לא מצי קיימי דחדא קשיא לאידך משום דאי אסרינן אין מחזיקין בנכסי בורח משמע משום דמחאה שלא בפניו לא הויא מחאה והדר תני דהויא מחאה · כאן בבורח מחמת ממון שמוריב לאנשי העיר אין צריך לו להחביא עצמו כל כך והיה יכול למחות שלא בפניו והויא מחאה ואי לא מיחה והחזיק אחר בנכסיו הוי חזקה אבל בורח מחמת מדרין שהיה מורד ומתויב למלכות אין מחזיקין בנכסיו משום דאי הוה מיחה יוודע למלכות הימנו הוא ויבקשוהו עד שימצאוהו ויהא מסוכן בגופו ומשום הכי

ה) מלאה דנ"ל ופרכינן דהכ מאי קמ"ל דאין מחזיקין משום דמחאה שלא בפניו .

דסתם יהודה וגליל כשעת חירום דמי: אמר רב יהודה: אמר רב אין מחזיקין בנכסי בורח, כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי וכי למחות בפניו הוא צריך? ורב מאי קמ"ל? מחאה שלא בפניו לא הויא מחאה והאמר רב מחאה שלא בפניו הויא מחאה? רב מעמא דתנא דידן קמפרש, ולית לא סבירא ליה ואביא דאמרי אמר רב יהודה: אמר רב מחזיקים בנכסי בורח, כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי פשיטא וכי למחות בפניו הוא צריך, ורב מאי קמ"ל מחאה שלא בפניו הויא מחאה, והא אמרה רב חדא זימנא? אלא קמ"ל דאפי' מיחה בפני ב' שאין יכולין לומר לו הויא מחאה, ורב א"ר אמר רב ענן לדידי מפרשא לי מינה דשמואל: מיחה בפני שני בני אדם שיכולים לומר לו, הויא מחאה, מיחה בפני שני בני אדם שאין יכולין לומר לו לא הויא מחאה, ורב א"ר חברך חברא אית ליה וחברא דחברך חברא אית ליה, אמר רבא הלכתא: אין מחזיקין בנכסי בורח כו' ומחאה שלא בפניו הויא מחאה, תרתי? לא קשיא: כאן בורח מחמת ממון כאן בורח מחמת מדין: היכי דמי מחאה? אמר רב יהודה: "פלניא גזלנא הוא לא הויא מחאה" "פלניא גזלנא (נ) הוא (רנקים) לה לארעאי בגזלנותא ולמחר

ולמחר נקיטנא ליה · גרלה לר"י דלא צריך למימר נקיטנא ליה גזלנא הוא דאכיל לארעאי בגזלנותא ולמחר נקיטנא ליה בדינא הויא מחאה: רב ומרחיקין מאותו המלכות שדר בה המחזיק (אפי') הכי מחזיקין בנכסי בורח דמיהכי ליה מחאה כי הך ואע"ג דהכא לא יאמרו לו למחזיק דחברך חברא אית ליה והלכך כיון דהויא מחאה, חזקה נמי, הויא חזקה. ושמואל סהיה מקשה על דברי רב ואומר פשיטא וכי למחות לפניו הוא צריך, להך רבותא דקאמר רב לא אסיק אדעתיה, והלכך פריך שפיר מאי אתא רב לאשמועינן: אמר רב ענן לדידי מיפרשא לי כו'. תשיעיית דשמעינן אליבא דרב אתא לאשמועינן) ומימר דהך רבותא לא סבירא ליה לשמואל כדמפרש ואזיל והוה מתמה פשיטא: **הלכתא אין מחזיקין בנכסי בורח** · דמחאה שלא בפניו לא הויא מחאה וכיון דלא מצי מערער למחוויי, מחזיק נמי לא מצי לאחזוקי: **ומחאה שלא בפניו הויא מחאה** · והלכך חזקה שלא בפניו הויא חזקה ומשום הכי מחזיקין בנכסי בורח דהא מצי למחויי ומדלא מיחה הפסיד והייט דקפריך גמרא תרתי בתמיה משום דקשיא ריש לא לסיפא ומשני לא קשיא <לא> בבורח מחמת ממון פסיק רבא הלכתא (ג) שלא בפניו הויא מחאה משום דמצי למחויי וכל מקום שזה יכול למחות חזקתו של חבירו בנכסיו הויא חזקה הואיל ולא מיחה דכיון דמחמת חוב ממון הוא בורח אין זה בורח אלא לאשתמוטי בעלמא עד דהוה ליה ופרע ואיכו יכא למחות דכיון דלאמה הוא ואין לו מה לפרוע אין רודפין אחריו ואם עדיו מקומו שבורח שם איכו מוחה שלא בפניו יכא למחות פן יודע מקום מחבוטו וירדוף גואל הדם אחריו כי יחס לבבו והשיגו והרגו ובדידיה קפסיק רבא דאין מחזיקין בנכסי בורח והכי הלכתא: **מרדין**. לשון רליחה בלשון פרס כדאמרינן בהגוזל ומאכיל (נ"ק דף קיז) השתא פרסא דקפדי אפסיקות דמיס ואמרי מרדין מרדין: **סיני דמי מחאה** · לאמחאה שלא בפניו אלא דפסיקנא לעיל דהויא מחאה: **אמר רב זביד** · אמר לסהדי "פלניא גזלנא הוא" לא הויא מחאה שלא בפניו לאחזוקי בשטרי לא יצא אמתי קבי ליה גזלן שיהיה בשטרו לשון זה לשון המחיה לא אתי לאחזוקי בשטרי מכרתיה לו להשתא הוה ליה לאחזוקי בשטר מכירה שדה (ד) (ה) מאחר שמערער זה עליו והלכך הויא מחאה: **ולמחר הכינא ליה בדינא הרי זה מחאה** · ולאי

ולאי

ה) גמ' דאמר רב ענן נ"ב גירסת נ"ס"ם אמר רב ענן : (ב) שם פלניא גזלנא הוא דקאכיל לה לארעאי(:) רשב"ם ד"ה ומחאה וכו' רבא אלכתא מחאה שלא בפניו וכו' דאתם הוא דאין לי : (ד) ד"ה אכל וכו' שדה זו מאמר : (ה) תוס' ד"ה דסמס וכו' בית המקדש קיים כיון וכו' וי"ל דודאי גם עדים מצויין לקיימו וכו' אם מוחה לו אם לא הלכך בשכיחות דעולי רגלים : (ו) ד"ה אין וכו' וכי תימא כיון כנ"ל ותאמ ו' נמתק: (ז) בא"ד אימא דלעולם לא כנ"ל ותאמ ד' נמתק :

הגהות הב"ח

(א) [נעיל כה: וש"נ] : ב) [לקמן נפ'] :

עין משפט נר מצוה

פה א ב מיי' פי"ח מהל' מתנו ומתנת כ"ל ו סמג עשין לה טוש"ע ח"מ סי' קמו סעיף ח :

פו ג ד מיי' פי"ב שם כ"ל ו סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קמג סעיף ג :

פז ה ו מיי' פי"ח שם הלכה ז סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קמו סעיף ד :

[נ"ל משכונה לשטוס]

רבינו גרשום

ומשני הא דקתני יהודה וגליל לא הויא מחאה משום דבשעת חירום הדרכים שנו ומשום הכי לא הויא חזקה דאי סלין ליה מחזיק אלמלא היית מוחה בתוך ג' חייתי מזהר בשפרא דלא מירכם מצי למימר ליה המערער משום דדרם הדרכים הוא לא הוו שיירות מצויות דאזלי ולימחי לך ולהכי לא מוחיתי · ומקשה אי הכי מאי שנא יהודה וגליל דנקים דלא הויא חזקה אמר' יהודה ויהודה נמי לא הויא חזקה דאזיל דבשעת חירום הוא ומשני משום הכי נקט [יהודה וגליל] דכשעת חירום דמי דלא שיירות מצויות : אין מחזיקין בנכסי בורח. דאי ברח אינש מסלכות ואתא אחר ותחזיק בנכסיו לא הויא חזקה · ה) והא אמר ליה לרב דס"ש הכי אין מחזיקין דמחאה שלא בפניו לא הויא מחאה · ותא אמר ר' אבא בר מסל אמר רב לעיל כדמתרץ מתני' דמחאה שלא בפניו הויא מחאה ואמאי אין מחזיקין · רב לטעמיה דתנא דמתני' קאמר · איכא דאמרי כו' ה"נ כי אסריתה קמיה דשמואל אמר לי פשיטא וכי למחויי בפניו הוא צריך וכיון שהוא יכול למחות בכל מקום שהוא ולא מיחה פשיטא דמחזיקין · ורב מאי קמ"ל דמחזיקין אי משום דקסבר מחאה שלא בפניו הויא מחאה והאי לא מיחה להכי מחזיקין והא אמרה רב חדא זימנא כדאמרינן לעיל · אלא הא קמ"ל רב דאע"ג דמיחה בפני שנים שאינן יכולין לומר לו שאינן עוברי דרכים אפי' הכי הויא מחאה שאם אין יכולין לומר לו לימרי למאן דליטא ליה משום דחברך וכו' אבל אי לא מיחי כלל(אין) מחזיקין: תרתי. בתמי' קאמר כלומר דהני תרי מילי לא מצי קיימי דחדא קשיא לאידך משום דאי אסרינן אין מחזיקין בנכסי בורח משמע משום דמחאה שלא בפניו לא הויא מחאה והדר תני דהויא מחאה · כאן בבורח מחמת ממון שמוריב לאנשי העיר אין צריך לו להחביא עצמו כל כך והיה יכול למחות שלא בפניו והויא

נוסחא מהרי תוכן (נוסחא) ע"ז מחאה ע"ז אמר ע"ז בפניו

נוסחא/מבנה

ב' נוסחות בהמחאה ע"ז אמר בפני ב' אינן יכולים לומר לו אחת

נוסחא/מבנה

ב' נוסחות בהמחאה ע"ז אמר בפני ב' אינן יכולים לומר לו אחת

נוסחא/מבנה

ב' נוסחות בהמחאה ע"ז אמר בפני ב' אינן יכולים לומר לו אחת

ג"ל ומדמפרש

ג"י רש"ל משוס

ג"ל לאיפלוגי